

BOURGONDIË

van reizigers voor reizigers

TROTTER

BOURGONDIË

De wereld houdt niet op met draaien. Een wereldreiziger is de eerste om dat te beamen. Hoewel men geen inspanningen gespaard heeft om alle gegevens in deze gids uitgebreid te testen en te actualiseren, is het niet uitgesloten dat je ter plaatse vaststelt dat bepaalde gegevens in deze gids toch al opnieuw gewijzigd zijn. Veel adressen en suggesties in de Trotters zijn bovendien wat 'fragiel', juist omdat ze zo sympathiek en verrassend zijn. We zouden het daarom bijzonder op prijs stellen als je ons op de hoogte brengt van eventuele wijzigingen, zodat we de eerstvolgende herdruk op een correcte manier kunnen aanpassen. Dank bij voorbaat. Ons adres:

TROTTER

Uitgeverij Lannoo
Kasteelstraat 97
B-8700 Tielt

Uitgeverij Terra Lannoo
Postbus 97
3990 DB Houten

E-MAIL: TROTTER@LANNOO.BE

WWW.TROTTERCLUB.COM

De prijscategorieën die in de Trottergidsen worden gebruikt, zijn steeds afgestemd op het land. Als je in een goedkoop hotelletje ongeveer €25 betaalt, behoort een hotel waar je €75 neertelt uiteraard tot de dure prijsklasse. De uitgever kan niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele fouten of de gevolgen ervan.

VERTALING Ilse van Huis; Studio Imago, Henriëtte Beuk

REISINFO VLAANDEREN EN NEDERLAND WEGWIJZER, Brugge

OMSLAGONTWERP Studio Jan de Boer/Helga Bontinck

ONTWERP BINNENWERK Studio Lannoo

OMSLAGFOTO Hemis.fr/Frances Stéphane

OORSPRONKELIJKE TITEL Le Routard – Bourgogne

OORSPRONKELIJKE UITGEVER Hachette, Paris

DIRECTEUR Philippe Gloaguen

STICHTERS Philippe Gloaguen en Michel Duval

HOOFDREDACTEUR Pierre Josse

ADJUNCTREDACTEUREN Benoît Lucchini en Amanda Keravel

REDACTEUREN Olivier Page, Véronique de Chardon, Isabelle Al Subaihi, Anne-Caroline Dumas, Carole Bordes, André Poncelet, Marie Burin des Rozières, Thierry Brouard, Géraldine Lemauf-Beauvois, Anne Poinot, Mathilde de Boisgrollier, Gavin's Clemente-Ruiz, Alain Pallier en Fiona Debrabander

© Hachette (alle rechten voor vertaling, reproductie en bewerking gereserveerd voor alle landen),
Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2014

© Cartografie Hachette Tourisme

WWW.LANNOO.COM

D/2014/45/375 - ISBN 978 90 209 72702 – NUR 512

Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUD

WAT JE ZEKER NIET MAG MISSEN

REIZEN NAAR BOURGONDIË

Met de auto	17	Met de trein	17
Met de bus	17		

BOURGONDIË PRAKTISCH

ABC van Bourgondië	20	Mindervaliden	24
Alvorens te vertrekken	20	Noodnummer	25
Budget	22	Reisliteratuur	25
Geldzaken	23	Taal	26
Internetadressen	24	Telefoneren	26

MENS, MAATSCHAPPIJ, NATUUR EN CULTUUR

Architectuur	28	Kanaal van Bourgondië	41
Bedevaart naar Santiago de Compostella	31	Lekkernijen	41
Bekende Bourgondiërs	32	Milieu	44
Economie	34	Werelderfgoedlijst van Unesco	44
Geografie	35	Wijn	44
Geschiedenis	36	Wijntradities	48

DE CÔTE D'OR

Dijon	51
--------------	----

DE ROUTE VAN DE GRANDS CRU'S	82
-------------------------------------	----

DE CÔTE, VAN DIJON NAAR NUIITS-SAINT-GEORGES	83
---	----

Marsannay-la-Côte	83	Chambolle-Musigny	87
--------------------------	----	--------------------------	----

Fixin	84	Vougeot	88
--------------	----	----------------	----

KASTEEL VAN BROCHON	85	Vosne-Romanée	89
----------------------------	----	----------------------	----

Gevrey-Chambertin	85	Nuits-Saint-Georges	89
--------------------------	----	----------------------------	----

Morey-Saint-Denis	87		
--------------------------	----	--	--

DE HAUTES-CÔTES DE NUIITS	92
----------------------------------	----

Curtil-Vergy en Reuille-Vergy	92	Bouilland	94
--------------------------------------	----	------------------	----

HET LAND VAN DE RODE VRUCHTEN	93		
--------------------------------------	----	--	--

DE CÔTE, VAN NUIITS-SAINT-GEORGES NAAR BEAUNE	94
--	----

Ladoix-Serrigny	94	Savigny-lès-Beaune	96
------------------------	----	---------------------------	----

Aloxe-Corton	95	Beaune	97
---------------------	----	---------------	----

Pernand-Vergelesses	95		
----------------------------	----	--	--

DE CÔTE, VAN BEAUNE NAAR SANTENAY	113
--	-----

Pommard	113	Meursault	115
----------------	-----	------------------	-----

Volnay	114	Puligny-Montrachet	117
---------------	-----	---------------------------	-----

MONTHELIE	114	Santenay	118
------------------	-----	-----------------	-----

AUXEY-DURESSES	114	LES MARANGES	119
-----------------------	-----	---------------------	-----

8 | INHOUD

VAN DE HAUTES-CÔTES NAAR DE VALLEI VAN DE OUCHE		119	
Nolay	119	De vallei van de Ouche	126
La Rochepot	120	TUINEN EN PARK VAN KASTEEL BARBIREY-SUR-OUCHÉ	128
BAUBIGNY, ORCHES, EVELLE	121	KASTEEL VAN MÂLAIN EN DE GALLO-ROMEINSE OPGRAVINGEN	128
KASTEEL VAN CORABOEUF IN IVRY-EN-MONTAGNE	121	TOCHT DOOR DE ARRIÈRE-CÔTE EN HET KASTEEL VAN MONTCULOT	129
Saint-Romain	121		
Arnay-le-Duc	122		
Bligny-sur-Ouche	124		
DE BRONNEN VAN DE OUCHE IN LUSIGNY-SUR-OUCHÉ	126		
HET ZUIDEN VAN DE AUXOIS		129	
Châteauneuf-en-Auxois	129	MONT-SAINT-JEAN	134
KASTEEL VAN COMMARIN	131	ÉGLISE SAINT-THIBAULT	134
Pouilly-en-Auxois	131	De Butte de Thil	134
KASTEEL VAN ÉGUILLY	133		
HET NOORDEN VAN DE AUXOIS		135	
Semur-en-Auxois	135	DE BRONNEN VAN DE SEINE	144
LAC DE PONT	138	KASTEEL VAN FRÔLOIS	145
KASTEEL VAN BOURBILLY IN VIC-DE-CHAS-SENAY	138	SALMAISE	145
Époisses	138	ÉCOLE-MUSÉE DE CHAMPAGNY	145
DE APOTHEEK VAN HET ZIEKENHUIS VAN SAINT-SAUVEUR IN MOUTIERS-SAINT-JEAN	140	ABDIJKERK VAN SAINT-SAINE-L'ABBAYE	145
DE WEGEN VAN DE MORVAN, VAN PRÉCY NAAR SAULIEU	140	Bussy-le-Grand	145
Alise-Sainte-Reine (Alésia)	140	Montbard	146
Flavigny-sur-Ozerain	143	FORGES DE BUFFON	148
		KASTEEL VAN QUINCEROT	148
		WIJNGAARD VAN DE AUXOIS	149
		De abdij van Fontenay	149
DE CHÂTILLONNAIS		150	
Châtillon-sur-Seine	150	RECEY-SUR-OURCE	154
OPGRAVINGEN VAN VIX	152	BURE-LES-TEMPLIERS	154
HET MEER VAN MARCENAY	152	ABDIJ VAN VAL-DES-CHOUES IN ESSAROIS	154
ABDIJ VAN MOLESME	152	ROCHFORT-SUR-BRETON	154
KASTEEL VAN MONTIGNY-SUR-AUBE	152	Aignay-le-Duc	155
TOCHT MET PROEVERIJ VAN CRÉMANT	152	ÉTALANTE	156
Het bos van Châtillon	153	Baigneux-les-Juifs	156
INFORMATIECENTRUM VAN HET BOS IN LEUGLAY	153	MUSÉE DU MATÉRIEL AGRICOLE IN LA VILLENEUVE-LES-CONVERS	156
TOCHTEN OVER PLANTKUNDE EN GEZONDHEID IN HET FORÊT DE CHÂTILLON	154	KASTEEL VAN VILLAINES-EN-DUESMOIS	156
VILLIERS-LE-DUC	154	FONTAINES-EN-DUESMOIS	156
VOULAINES-LES-TEMPLIERS	154		

VAN DE SEINE NAAR DE SAÔNE		157
Grancey-les-Château-Neuve	157	DE HOPCULTUUR 160
SALIVES	157	FORÊT DE VELOURS 161
Is-sur-Tille	157	KASTEEL VAN LUX 161
TREINTJE VAN LAVIÈRES	158	KASTEEL VAN ARCELOT 161
SELONGEY	158	Talmay 161
GÉMEAUX	158	OPHAALBRUG VAN CHEUGE 162
Fontaine-Française	158	Auxonne 162
KASTEEL VAN BEAUMONT – MAISON DES		Saint-Jean-de-Losne 164
CHAMPS IN BEAUMONT-SUR-VINGEANNE	160	KASTEEL VAN LONGECOURT-EN-PLAINE 165
MAISON FORTE DE ROSIÈRES	160	Seurre 165
CHAMPLITTE	160	KERK VAN BAGNOT 166
Bèze	160	De abdij van Cîteaux 166

DE SAÔNE-ET-LOIRE

Mâcon	172
HUILERIE MÉCANIQUE DE MAZOYER	
IN CHARNAY-LES-MÂCON	183

HET ZUIDEN EN DE BERGEN VAN DE MÂCONNAIS 183

HET ZUIDEN VAN DE MÂCONNAIS		183
Romanèche-Thorins	183	VINZELLES 186
Van Romanèche naar Soultré door de wijngaarden	185	LOCHÉ 186
SAINT-AMOUR-BELLEVUE	185	FUISSÉ 186
SAINT-VÉRAND	185	CHASSELAS 187
LEYNES	185	Solutré-Pouilly 187
		VERGISSON 189

DE VAL LAMARTINIEN 189

Saint-Point	190	Milly-Lamartine 193
Van Saint-Point naar Pierreclos	191	Berzé-la-Ville 195
COL DES ENCEINTS	191	KASTEEL VAN BERZÉ-LE-CHÂTEL 195
HET GEHUUCHT MONTVAL	192	KERK VAN VAUX 195
Pierreclos	192	KASTEEL VAN MONCEAU 196
STEENGROEVEN IN LA ROCHE-VINEUSE	193	Igé 196
BUSSIÈRES	193	KAPEL VAN DOMANGE 196

DE CHAROLAIS EN DE BRIONNAIS 196

Charolles	197	Matour 203
La Clayette	200	DOMPIERRE-LES-ORMES: GALERIE
ÉGLISE DE BOIS-SAINTE-MARIE	202	EUROPÉENNE DE LA FORÊT ET DU BOIS
KASTEEL VAN DRÉE IN CURBIGNY	202	EN ARBORETUM VAN PÉZANIN 205
WOLSPINNERIJ VAN PLASSARD EN HAAR		Chauffailles 206
SCHAPEN IN VARENNES-SOUS-DUN	203	Saint-Christophe-en-Brionnais 206
ÉGLISE DE VAREILLES	203	KERK VAN VARENNE-L'ARCONCE 207

10 | INHOUD

OYÉ	207	KERK VAN ANZY-LE-DUC	212
Iguerande	208	Paray-le-Monial	212
Semur-en-Brionnais	209	MOULIN DE VAUX IN NOCHIZE	215
Marcigny	210		
TUSSEN DE LOIRE EN HET CANAL DU CENTRE			215
Digoin	215	STEENFABRIEK IN CIRY-LE-NOBLE	220
Bourbon-Lancy	217	Montceau-les-Mines	220
Van Bourbon-Lancy naar Montceau-les-Mines	219	MUSÉE DE LA MINE IN BLANZY	223
MUSÉE CHAROLAIS DU MACHINISME AGRICOLE IN NEUVY-GRANDCHAMP	219	MONT SAINT-VINCENT	223
MONT DARDON	219	Le Creusot	223
DIVERTI'PARC IN TOULON-SUR-ARROUX	219	MUSÉE DU CANAL DU CENTRE IN ÉCUISSÉS	228
TEMPLE KAGYU LING DES MILLES		Van Le Creusot naar Autun via de kastelenroute	228
BOUDDHAS IN LA BOULAYE	219	KASTEEL VAN BRANDON IN SAINT-PIERRE-DE-VARENNES	228
DETTEY	220	KASTEEL VAN MARGUERITE DE BOURGOGNE	
KASTEEL VAN DIGOINE IN PALINGES	220	IN COUCHES	229
KANAALGEUL IN GÉNELARD	220	KASTEEL VAN SULLY	229
CHAGNY EN DE CÔTE CHALONNAISE			231
Chagny	232	MONTAIGU EN DRACY-LE-FORT	236
BOUZERON	234	KASTEEL VAN GERMOLLES	237
CHASSEY-LE-CAMP	234	Givry	237
KASTEEL VAN DEMIGNY	234	CORTIAMBLES	239
LES MARANGES	235	LA VOIE VERTE (DE GROENE WEG)	239
Rully	235	Saint-Désert	239
Mercrey	236	Buxy	240
ALUZE EN CHAMILLY	236	Saint-Gengoux-le-National	242
HET GEHUCHT TOUCHES	236		
DE VALLEI VAN VAUX: BARIZEY, SAINT-JEAN-DE-VAUX, MELLECEY, SAINT-MARTIN-DE-			
CLUNY EN OMGEVING			242
Cluny	243		
VAN CLUNY NAAR CORMATIN VIA DE HAUT-MÂCONNAIS			256
Azé	256	KERK EN JARDIN DES FÉES IN AMEUGNY	261
Viré-Clessé	257	TAIZÉ	261
CLISSÉ	257	ROUTE VAN DE ROMAANSE KERKEN, TEN NOORDEN VAN CORMATIN: MALAY, OUGY, SAINT-HIPPOLYTE	261
Blanot	257		
Van Blanot naar Cormatin via de Mont Saint-Romain	258		
Het kasteel van Cormatin	258		

VAN CORMATIN NAAR TOURNUS (VIA DE MONTS DU TOURNUGEOIS)		261
Chapaize		261
AARTSPRIORIJ VAN DE DAMES-DE-LANCHARRE	262	
Brancion		262
WIJNDOMEIN EN MUSEUM VAN LANDELIJKE AMBACHTELIJKE WERKTUIGEN IN CRUZILLE	264	
DE BOURGONDISCHE BRESSE		274
Cuisery		275
DE BOERDERIJ VAN HET BRESSAANSE PLATTELAND	276	
DE STOELENMAKERS EN STROVERWERKERS VAN HET MUSEUM VAN RANCY	276	
Louhans		276
LA GRANGE ROUGE IN LA CHAPELLE-NAUDE	279	
SAINTE-CROIX	279	
DE MAGIE VAN ELFEN EN DWERGEN	279	
Cuiseaux		280
CHALON-SUR-SAÔNE EN OMGEVING		284
Chalon-sur-Saône		284
MAISON DE L'INVENTION DE LA PHOTOGRAPHIE IN SAINT-LOUP-DE-VARENNES	294	
DE NIÈVRE		
Nevers		302
MARZY EN HET MUSÉE GAUTRON-DU-COUDRAY	313	
TUSSEN DE LOIRE EN ALLIER		314
DE KASTELEN VAN CHEVENON EN MEAUCE	314	
CIRCUIT DE NEVERS MAGNY-COURS	314	
SAINTE-PARIZE-LE-CHÂTEL EN MARS-SUR-ALLIER	314	
SAINTE-PIERRE-LE-MOÛTIER	314	
KASTEEL VAN ROZEMONT (RUÏNES)	315	
Decize		315
MUSÉE DE LA MINE IN LA MACHINE	317	
CANAL DU NIVERNAIS	317	
ÉGLISE DE VERNEUIL	318	
CERCY-LA-TOUR	318	
INFORMATIECENTRUM VAN DE TOUEUR IN SAINT-LÉGER-DES-VIGNES	318	
DE VAL DE LOIRE		318
La Charité-sur-Loire		319
POUGUES-LES-EAUX	323	
DE IJZERSMELTERIJ VAN GUÉRIGNY	323	
FORÊT DES BERTRANGES	324	
Pouilly-sur-Loire		324
VIELMANAY	326	
LES LOGES	327	
OZENAY		264
Tournus		265
ROMAANSE KERKENROUTE IN DE TOURNUGEOIS: UCHIZY, FARGES-LÈS-MÂCON, LES VILLARS	274	
NATUURRESERVAAT VAN LA TRUCHÈRE	274	
VARENNES-SAINT-SAUVEUR	280	
Saint-Germain-du-Bois		281
VOLKSFEEST VAN BALME IN BOUHANS	281	
Pierre-de-Bresse		281
MAISON DE LA FORÊT ET DU BOIS IN SAINT-MARTIN-EN-BRESSE	283	
BIOLOGISCHE VIJVER IN LA CHAPELLE-SAINT-SAUVEUR	283	
CHAPELLE DE BELLEFONDS	283	
Verdun-sur-le-Doubs		283
LE BEC D'ALLIER		313
APREMONT-SUR-ALLIER		314
DE KASTELEN VAN TRACY EN LE NOZET	327	
HET NATUURRESERVAAT VAN DE VAL DE LOIRE	327	
Cosne-Cours-sur-Loire		327
LA FERME DE CADOUX IN LA CELLE-SUR-LOIRE	330	

12 | INHOUD

MUSÉE DE LA MACHINE AGRICOLE ET DE LA RURALITÉ IN SAINT-LOUP	330	DE COTEAUX-DU-GIENNOIS	331
VAN DE HOOGVLAKTE NAAR HET KANAAL IN DE NIVERNAISE		331	
Saint-Amand-en-Puisaye	331	ÉPIRY	344
SAINT-VÉRAIN	333	HET MEER VAN BAYE	344
Donzy	333	Prémery	344
Varzy	334	KASTEEL VAN GIRY	345
Clamecy	335	ARTHEL	345
KASTEEL VAN BAZOCHES	339	BUTTE DE MONTENOISON	346
LANGS HET KANAAL, VAN CLAMECY NAAR TANNAY: CHREVIROCHES EN DORNECY	339	CHAMPALLEMENT	346
Tannay	340	GALLO-ROMEINSE OPGRAVINGEN IN COMPIERRE	346
METZ-LE-COMTE	340	PRIORIJKERK VAN SAINT-RÉVÉRIEN	346
Corbigny	341	Châtillon-en-Bazois	346
HET LAND VAN JULES RENARD: CHITRY-LES-MINES, CHAUMONT EN HET KASTEEL VAN VILLEMOLIN IN ANTHIEN	343	KERK VAN ALLUY	347
Langs het kanaal, van Corbigny naar Châtillon-en-Bazois	343	MAISON DES MÉTIERS DU MONDE RURAL	
DE GEWELVEN VAN LA COLLANCELLE EN HET SLUIZENWERK VAN DE SARDY	344	IN TAMNAY-EN-BAZOIS	347
		POTTENBAKKERIJ VAN LE PETIT-MASSÉ	
		IN LA TUILERIE	347
		JARDIN DE CUY IN CHOUGNY	347
HET REGIONAAL NATUURPARK VAN DE MORVAN			
VAN CHÂTEAU-CHINON NAAR DE ZUIDELIJKE MORVAN		355	
Château-Chinon	355	DE KASTELEN VAN MARRY, VILLAIN EN ANIZY	360
Moulins-Engilbert	359	Saint-Honoré-les-Bains	360
TUINEN VAN HET KASTEEL VAN LIMANTON	359	Luzy	361
PRIORIJ VAN COMMAGNY	360	RETEBELS VAN DE KERK VAN TERNANT	362
DE HOGE MORVAN: VAN AUTUN NAAR BIBRACTE		363	
Uchon	363	Bibracte (Mont Beuvray)	374
Autun	364	Anost	377
PAYS DE SAULIEU		379	
Ménessaire	379	VAN BARD-LE-RÉGULIER EN VAN MANLAY	379
VAN MÉNESSAIRE NAAR SAULIEU: DE KERKEN		Saulieu	379
DE MORVAN VAN DE MEREN		382	
Het meer van Saint-Agnan	382	Ouroux-en-Morvan	386
Saint-Brisson	383	Het meer van Pannecièrre	387
SAUT DU GOULOUX	384	Lormes	388
HET LEVEND MUSEUM VAN DE KLOMPENMAKERIJ IN GOULOUX	384	Saint-Martin-du-Puy	389
DUN-LES-PLACES	384	HET MEER VAN CHAUMEÇON	389
Het meer van Les Settons	385	HET MEER VAN CRESCENT	389
		Bazoches	389

TEN NOORDEN VAN HET PARK: YONNE IN DE MORVAN		390
Quarré-les-Tombes	391	ÉGLISE SAINT-JACQUES IN ASQUINS 398
MUSÉE VAUBAN IN		CARDO LAND IN CHAMOUX 398
SAINTE-LÉGER-VAUBAN	392	Saint-Père 399
ABBAYE DE LA PIERRE-QUI-VIRE	393	Avallon 401
Vézelay	393	DE VALLEI VAN DE COUSIN 405
EEN WANDELING IN DE OMGEVING VAN		KASTEEL VAN CHASTELLUX-SUR-CURE 405
VÉZELAY	398	De vallei van de Cousin 405
LA GOULOTTE	398	

DE YONNE

DE AUXERROIS		411
Auxerre	411	ESCOLIVES-SAINTE-CAMILLE 423
APPOIGNY: LE BORVO IN CHEMILLY-SUR-		VINCELOTES 424
YONNE	421	IRANCY 424
CHEVANNES EN GY-L'ÉVÊQUE	422	SAINTE-BRIS-LE-VINEUX 425
De wijndorpen	422	VAN SAINT-BRIS-LE-VINEUX NAAR CHABLIS:
COULANGES-LA-VINEUSE EN DE		CHITRY-LE-FORT, PRÉHY EN COURGIS 426
DAUTINMOLEN IN MIGÉ	422	
VAN CHABLIS NAAR SAINT-FLORENTIN		427
Chablis	427	VOGELRESERVAAT VAN
MUSÉE DE LA VIGNE ET DU TIRE-BOUCHON		BAS-REBOURSEAUX 434
IN BEINE	431	SEIGNELAY 434
Pontigny	432	BRIENON-SUR-ARMANÇON 434
Saint-Florentin	433	
DE TONNEROIS EN OMGEVING		435
Tonnerre	435	CRUZY-LE-CHÂTEL 440
ÉPINEUIL	437	Ancy-le-Franc 440
Tanlay	438	RANDOM DE DORPEN EN WASPLAATSEN VAN
ABDIJ NOTRE-DAME VAN QUINCY	439	HET KANTON: NUIJS-SUR-ARMANÇON EN
VAN QUINCY NAAR HET KASTEEL VAN		AISY-SUR-ARMANÇON 442
MAULNES	439	
VAN DE VALLEI VAN DE SEREIN NAAR HET CANAL DU NIVERNAIS		447
Noyers-sur-Serein	442	ARCY-SUR-CURE: VRIJE GEMEENTE IN DE
PRIORIJ VAN VAUSSE IN CHÂTEL-GÉRARD	446	VAL-SAINTE-MARIE-LE-HAUT EN DE
DE CHAPPE-TELEGRAAFTOREN IN ANNOUX	446	OPGRAVINGEN IN SAINT-MORÉ 448
COLLÉGIALE NOTRE-DAME ET LE VILLAGE RE-		VERMENTON EN DE ABDIJ VAN REIGNY 449
MARQUABLE DE MONTRÉAL	446	CRAVANT 450
CHÂTEAU DE PISY	447	MAILLY-LE-CHÂTEAU EN DE ROCHERS DU
P'TIT TRAIN DE L'YONNE	447	SAUSSOIS, FIETSTOCHTEN LANGS HET CANAL
De vallei van de Cure	448	DU NIVERNAIS, DE BURCHT VAN CHÂTEL-
		CENSOIR 451

DE PUISAYE		451
Druyes-les-Belles-Fontaines	452	Toucy 461
ONDERAARDSE GANGEN VAN AUBIGNY EN		MUSÉE D'ART ET D'HISTOIRE DE PUISAYE IN
ORIËNTATIETAFEL IN TAINGY	452	VILLIERS-SAINT-BENOÎT 463
Saint-Sauveur-en-Puisaye	453	ÉGLISE SAINT-BENOÎT IN VILLIERS-SAINT-
CENTRE RÉGIONAL D'ART CONTEMPORAIN IN		BENOÎT 463
FONTENOY	455	CENTRE D'ART GRAPHIQUE DE LA MÉTAIRIE-
MUSEUM EN DE MONUMENTEN TER HERINNE-		BRUYÈRE IN PARLY 463
RING AAN DE VELDSLAG VAN FONTENOY	455	La Ferté-Loupière 464
KERK SAINT-PIERRE IN MOUTIERS	455	CYCLO-RAIL DE PUISAYE IN CHARNY 465
POTTENBAKKERIJ VAN BÂTISSE	455	LA FABULOSERIE IN DICY 465
Guédelon	456	MUSÉE DES ARTS POPULAIRES (LADUZ) IN
Saint-Fargeau	458	LADUZ 466
LAC DU BOURDON	461	
DE ZEVEN SLUIZEN VAN ROGNY	461	
HET NOORDEN VAN DE YONNE		466
Joigny	466	LA POSTOLLE 475
Villeneuve-sur-Yonne	470	LES SIÈGES 475
SAINTE-JULIEN-DU-SAULT	472	CHIGY 475
Cerisiers	472	ABDIJ VAN VAULUISANT IN COURGENAY 475
DIXMONT	473	Sens 475
PRIORIJ VAN DE ENFOURCHURE	473	SAINTE-MARTIN-DU-TERTRE 481
MUSÉE DE LA POMME ET DU CIDRE DU PAYS		PONT-SUR-YONNE 481
D'OTHE IN BRISSOTS	473	BRUG IN PONT-SUR-YONNE 481
CIDER VAN DE BOER PHILIPPE CHARLOIS IN LE		ÉGLISE NOTRE-DAME IN
CHAMPION	474	PONT-SUR-YONNE 481
Villeneuve-L'Archevêque	474	AQUADUCT IN PONT-SUR-YONNE 481
VAREILLES	475	VALLERY 482
LES CLÉRIMOIS	475	
LIJST VAN KAARTEN EN PLATTEGRONDEN		483
VERKLARING VAN DE SYMBOLEN		483
REGISTER		484

BOURGONDIË PRAKTISCH

ABC VAN BOURGONDIË

- **Oppervlakte:** 31.582 km², oftewel 5,8% van Frankrijk (6de Franse regio).
- **Regionale prefectuur:** Dijon.
- **Departementale prefecturen:** Dijon (Côte-d'Or), Nevers (Nièvre), Mâcon (Saône-et-Loire) en Auxerre (Yonne).
- **Bevolking:** 1.682.000 inwoners, regio met een lichte demografische groei.
- **Bevolkingsdichtheid:** 53 inwoners/km². Nièvre heeft de kleinste bevolkingsdichtheid en Saône-et-Loire de grootste.
- **Belangrijkste industrieën:** mechatronische industrie (mechanische industrie, elektronica, kunststoffen), voedingsmiddelenindustrie en metallurgie.
- **Regionale karakteristieken:** gastronomie, en natuurlijk wijnbouw op 1247 verschillende soorten terrein (*climats*).

ALVORENS TE VERTREKKEN

Nuttige adressen

In België

- **Atout France:** ☎ (02) 5053828. Fax: (02) 5053829 • info.be@atout-france.fr
• franceguide.com
- **Ambassade van Frankrijk:** Hertogstraat 65, 1000 Brussel ☎ (02) 5488711. Fax: (02) 5488732
• ambafrance-be.org
- **Alliance Française:** Kunstlaan 46, 1000 Brussel ☎ (02) 7882160. Fax: (02) 7364700 • alliancefr.be
- **Wegwijzer Reisinфо:** Beenhouwersstraat 9, 8000 Brugge ☎ (050) 337588 • info@wegwijzer.be
• wegwijzer.be. Onafhankelijk reisinformatiecentrum met leeszaal (reisgidsen, tijdschriften, kaarten, reisverslagen). Uitgever van het magazine Reiskrant. Organisator van reismarkten en andere evenementen (reizigers informeren reizigers).

In Nederland

- **Frans bureau voor toerisme:** Fax: (020) 6203339 • info.nl@atout-france.fr
• www.rendezvousenfrance.com • www.plusfrance.com
- **Ambassade van Frankrijk:** Anna Paulownastraat 76, 2518 BJ Den Haag ☎ (070) 3125800.
Fax (070) 3125824 • www.ambafrance-nl.org
- **Institut Français:** Vijzelgracht 2A, 1017 HR Amsterdam, ☎ (020) 5319501. • info@institutfrançais.nl
• institutfrançais.nl
- **Alliance Française:** • www.alliance-francaise.nl

In Frankrijk

- **Ambassade van België:** 9, rue de Tilsitt, 75840 Paris Cedex 17 ☎ 0144 093939. Fax: 0147 54 07 64
• paris@diplobel.feb.be • diplomatie.be/parisnl

- **Ambassade van Nederland:** 7-9, rue Eblé, 75007 Paris, ☎ 0140 62 33 00 Fax: 0140 62 34 56
 ● par@minbuza.nl ● frankrijk.nlambassade.org.

Formaliteiten

Voor Belgische ingezetenen

Een identiteitskaart volstaat. Kinderen tot 12 jaar moeten in het bezit zijn van een eigen identiteitsbewijs met foto, verkrijgbaar bij de gemeentediensten van je woonplaats. Reist het kind met één van de ouders, dan is het wenselijk dat de ouder die het niet vergezelt een schriftelijke toestemming opmaakt (in het Frans) en die laat legaliseren door het gemeentebestuur.

Voor Nederlandse ingezetenen

Een Europese identiteitskaart of geldig paspoort volstaat. Dat geldt ook voor kinderen. Reist het kind met één van de ouders, dan is het wenselijk dat de ouder die het niet vergezelt een schriftelijke toestemming opmaakt (in het Frans) en die laat legaliseren door het gemeentebestuur.

Beschik je niet over de Belgische of Nederlandse nationaliteit, neem dan contact op met de ambassade van Frankrijk in België of Nederland.

Het is geen slecht idee om van al je belangrijke documenten (identiteitskaart, rijbewijs, verzekeringspolis, betaalkaart, vliegticket, reserveringsdocumenten en dergelijke) een scan te maken. Stuur ze als bijlage in een mail aan jezelf. In geval van verlies of diefstal kun je die mail heel eenvoudig terughalen in een internetcafé en dan heb je een stuk minder rompslomp bij het afhandelen van de administratieve gevolgen. Een andere optie is het maken en meenemen van fotokopieën, maar bewaar die niet op dezelfde plaats als de originele documenten.

Verzekeringen

Als je bij een ziekenfonds of particuliere verzekeringsmaatschappij aangesloten bent, ben je verzekerd tegen ziekte en ongevallen. Het kan nodig zijn om een aanvullende bijstands-, annulering- of bagageverzekering af te sluiten.

Internationale studentenkaart (ISIC)

Deze kaart is wereldwijd het bewijs dat je student bent en geeft recht op tal van voordelen op het gebied van dienstverlening, korting op openbaar vervoer, onderdak, culturele voorzieningen, vrijetijdsbesteding, winkelen ... Alle vrijheid voor de student!

De ISIC-kaart kost € 12 en biedt ook exclusieve voordelen op reizen (vliegtickets, hotels, jeugdherbergen, reisverzekeringen, sim-kaarten, autohuur, pendeldiensten van/naar de luchthaven en meer). Kijk voor meer informatie over kosten en aanvragen op de websites van onderstaande organisaties:

In België

■ **Connections:** Connections Travel Shops in Aalst, Antwerpen, Brasschaat, Brugge, Brussel Centrum, Brussel Elsene VUB, Brussel Schuman, Brussel Toison d'Or, Brussels Airport, Ukkel (ex-Drogenbos), Genk, Gent, Gent Expo, Hasselt, Leuven, Mechelen, Mortsel, Kraainem (ex-Nossegem), Oostende, Roeselare, Sint-Niklaas, Turnhout, Vilvoorde.

Call Center: ☎ (070) 23 33 13 ● connections.be.

22 | BOURGONDIË PRAKTISCH

In Nederland

■ **KILROYtravels:** Singel 413, 1012 WP Amsterdam ☎ (020) 52451 00 • kilroytravels.nl.

Er zijn ook kantoren in Utrecht en Groningen.

■ **JoHo:** • info@joho.nl • joho.nl. Er zijn kantoren in Den Haag (hoofdkantoor), Amsterdam, Leiden, Rotterdam, Groningen en Utrecht.

Jeugdherbergkaart

Deze kaart is geldig in ruim 90 landen en geeft je wereldwijd toegang tot 4000 jeugdherbergen van de keten *Hostelling International*. De periode van openstelling hangt af van het land en van de jeugdherberg. Let op: de kaart is vaak verplicht voor een verblijf in een jeugdherberg, dus koop er een bij een van onderstaande organisaties voordat je op reis gaat.

- Er is geen leeftijdsgrens voor een verblijf in een jeugdherberg, het lidmaatschap volstaat.
- De jeugdherbergkaart geeft je de mogelijkheid tot online reserveren, dankzij het internationale reserveringssysteem op • hihostels.com. Je kunt tot een jaar van tevoren reserveren in meer dan 1600 hostels over de hele wereld. Bovendien kun je – in een keer – bij meerdere jeugdherbergen boeken.
- Het systeem maakt het mogelijk informatie te verkrijgen over de jeugdherbergen, de beschikbaarheid te checken, te reserveren en online te betalen.
- Met deze kaart heb je ook recht op kortingen op vervoer, musea en toeristische bezienswaardigheden in ruim 90 landen. De voordelen verschillen per land, maar laat zeker altijd je kaart zien. Een overzicht met kortingen is verkrijgbaar via • hihostels.com.

In België

De prijs van de kaart is afhankelijk van je leeftijd: 3-15 jaar € 4; 16-25 jaar € 10; 26 jaar en ouder € 16. Je kunt de kaart online aanvragen.

■ **Vlaamse Jeugdherbergen vzw:** Beatrijslaan 72, 2050 Antwerpen ☎ (03) 23272 18 • info@vjh.be • vjh.be.

In Nederland

Voor kinderen tot 16 jaar is de kaart gratis. Ben je ouder dan 16 jaar, dan kost de kaart € 17,50 per jaar. Je kunt de kaart online aanvragen.

■ **Stayokay informatieservice:** Postbus 92076, 1090 AB Amsterdam. ☎ (020) 5513133 • stayokay.com.

BUDGET

Verblijf

Wij baseren onze prijscategorieën op een tweepersoonskamer met de laagste prijs in het laagseizoen tot de hoogste prijs in het hoogseizoen. Dit resulteert soms in uitgebreide prijsklassen die niet altijd in verhouding staan tot de categorie waarin de accommodatie vermeld staat. De indeling die we in de gids aanhouden is dan ook ingegeven door de meerderheid van de kamers en hun prijs-kwaliteitverhouding. Daar waar de accommodatie voorzien is van internet en/of wifi, geven we dit aan zonder verdere specificatie.

- **Campings:** de tarieven zijn gebaseerd op een staanplaats voor twee personen met auto en tent in het hoogseizoen. De campings worden vermeld aan het begin van de rubriek 'Slapen'.
- **Jeugdherbergen en trekkershutten:** voor een overnachting op zaal (met of zonder bedden-goed) valt dit in het algemeen in de categorie 'Goedkoop'. De prijs wordt vermeld per bed op een zaal en/of in tweepersoonskamer, indien beschikbaar.
- **Gastenkamers:** prijzen op basis van een tweepersoonskamer, altijd inclusief ontbijt en betaalkaarten worden zelden geaccepteerd. In afwijkende gevallen wordt dat aangegeven met 'ontbijt€' of 'ontbijt niet inbegrepen', en 'betaalkaarten worden geaccepteerd'.

- **Hotels:** we vermelden de prijs op basis van een overnachting in een tweepersoonskamer (zonder ontbijt). Vooral gezinskamers vormen nogal eens een uitzondering op deze regel.
- **Goedkoop:** tot €50.
- **Doorsneeprijs:** €50-70.
- **Luxueus:** €70-100
- **Heel luxueus:** €100-150.
- **Superdeluxe:** boven €150.

Restaurants

In de restaurants baseren we onze prijsindeling op de prijs van het goedkoopste menu dat 's avonds wordt geserveerd (exclusief drankjes). De begrippen 'Doorsneeprijs' en 'Luxueus' hebben dus alleen betrekking op de prijzen. Dit houdt in dat bepaalde deftige restaurants die voordelige menu's aanbieden, meestal voor het ontbijt, toch kunnen worden ingedeeld bij de categorie 'Luxueus'. Je komt in restaurants vaak het woord 'formule' tegen, het betekent een hoofdgerecht met naar keus een voorgerecht of dessert.

- **Heelgoedkoop:** minder dan €12.
- **Goedkoop:** €12-20.
- **Doorsneeprijs:** €20-30.
- **Luxueus:** €30-40.
- **Heel luxueus:** meer dan €40.

Huisruil

In België

- **Huisruil International:** Maria Hendrikaplein 65, 9000 Gent ☎ (070) 22 22 92 ● huisruil@taxistop.be
● taxistop.be.
- **Intervac België:** Lindenberglaan 26, 1933 Sterrebeek ☎ (02) 305 52 02 (alleen buiten kantooruren)
● decooman@intervac.be ● intervac.be.

In Nederland

- **Intervac Nederland:** Paasberg 25, 6862 CB Oosterbeek ☎ (026) 334 32 72 Fax: (026) 339 11 59
● eissen@intervac.nl ● be.intervachomeexchange.com.
- **Holiday Link:** Jelle Plantingstraat 32, 9204 LM Drachte ☎ (0512) 51 97 93 ● info@holidaylink.com
● holidaylink.com.

Monumenten en nationale musea

Monumenten en nationale musea zijn gratis voor Europese leraren en jongeren tot 26 jaar. In Bourgondië gaat het om het musée Magnin in Dijon, het kasteel van Bussy-Rabutin en de abdij van Cluny.

GELDZAKEN

Betaalkaarten

Welke betaalkaart je ook gebruikt, elke bank heeft haar eigen klantenservice met een eigen telefoonnummer. Noteer dan ook voordat je op pad gaat, het blokkeringsnummer van je bank (vaak te vinden op rekeningafschriften, je bankovereenkomst en op de geldautomaat) plus je rekeningnummer en kaartnummer. Bewaar deze gegevens natuurlijk op een veilige plek en separaat van je betaalkaart. Overigens is de medische bijstand geldig voor een reis van maximaal 90 dagen en hulp bij vervoerspech onderweg is alleen gedekt door de duurdere betaalkaarten (informeer naar de faciliteiten bij je eigen bank).

44 | MENS, MAATSCHAPPIJ, NATUUR EN CULTUUR

- **Écrivisses:** rivierkreeftjes gekookt in een visbouillon met een scheut witte wijn. Deze schaaldieren koop je tegenwoordig op de markt maar die zijn afkomstig uit kwekerijen, wilde exemplaren zijn bijna niet meer te vinden. Het recept blijft desondanks een grote klassieker in de Bourgondische keuken.

MILIEU

Bourgondië bestaat voor het merendeel uit landelijk gebied (bossen, velden, wijngaarden). Toch blijkt uit de verdeling van de bevolking tussen steden en het platteland dat 50% van de Bourgondiërs op 5% van het grondgebied leeft en daar 70% van de arbeidsplaatsen bezet. De Bourgondische steden zijn over het algemeen van een menselijke maat en ontsnappen aan de drukte en de nadelen van de grote agglomeraties.

- **De kwaliteit van de waterstromen:** de kwaliteit van het water in de rivieren verbetert. De schoonste waterstromen bevinden zich in de Morvan, stroomopwaarts van de wijnbouwgebieden en de agglomeraties die maar doorgaan met de afvoer van ongezuiverd water.

- **Fauna en flora:** 44 plantensoorten en een honderdtal diersoorten die in Bourgondië voorkomen, staan op de lijst van bedreigde soorten in Frankrijk. Dit zijn onder meer: vleermuisen, otters, wulpen, uilen, kiekendieven, palingen, snoeken, padden, hagedissen en rivierkreeftjes. Een van de redenen voor de rijkdom van het Bourgondische natuurlijke erfgoed is de grote hoeveelheid aan bosgebied (circa een derde van de oppervlakte van de regio).

- **Everzwijnen:** in Bourgondië liggen de bossen en de landbouwvelden zo dicht bij elkaar, dat de akkers, vooral maïsvelden, regelmatig worden omgeploegd door zwijnen. Dit verschijnsel treedt zo vaak op dat de Bourgondische boeren elk jaar vergoedingen vragen ter compensatie van de veroorzaakte schade. Het departement Côte-d'Or (erg geliefd bij everzwijnen) ontvangt bijna 50% van de schadevergoedingen. Sinds 2001 zijn er geleidelijk aan regels ingevoerd voor de jacht op everzwijnen, met als gevolg dat in Bourgondië duizenden zwijnen zijn afgeschoten.

WERELDERFGOEDLIJST VAN UNESCO

Voor een vermelding op de Werelderfgoedlijst moeten locaties een buitengewone, algemene waarde hebben en aan tenminste een van de tien selectiecriteria voldoen. Aspecten als bescherming, beheer, authenticiteit en integriteit van deze plaatsen tellen ook mee in de beoordeling.

Het erfgoed is de erfenis van het verleden waar wij vandaag van genieten en dat wij doorgeven aan toekomstige generaties. Ons culturele en natuurlijke erfgoed is een onvervangbare bron van leven en inspiratie. Deze plaatsen behoren toe aan alle volkeren ter wereld, zonder rekening te houden met het gebied waar ze zich bevinden. Voor meer informatie kun je terecht op whc.unesco.org.

Bourgondië is op de lijst vertegenwoordigd met de abdij van Fontenay, de basiliek en de heuvel van Vézelay, de Saint-Jacques-d'Asquinskerk, het klooster Sainte-Croix-Notre-Dame in La-Charité-sur-Loire en het ontwerp van het timmerwerk in het musée du Comptonnage in Romanèche-Thorins.

WIJN

Het voormalig hertogdom Bourgondië is misschien niet het grootste of rijkste wijngebied ter wereld, het is wel het bekendste en het meest verrassende. Nergens anders maakt de wijn zo'n integraal deel uit van een mensenleven en nergens anders kunnen ze er zo bevolgen over vertellen. Een Bourgondiër houdt oprecht van wijn en de wijnboeren kennen hun

grond door en door: de bodem, de helling, de ligging, het aantal uren zon, de hoogte en de invloed van de wind. Al die factoren maken de Bourgondische wijngaard tot een magische puzzel, een wirwar van domeinen, een doolhof aan *appellations* die soms doet denken aan een ingewikkeld mozaïek. Enkele cijfers om de complexiteit te illustreren: er zijn niet minder dan 115 appellations op een gebied dat half zo groot is als de stad New York. De romanée-conti, de parel van de rode wijn uit de Côte de Nuits, wordt geproduceerd op een oppervlakte van 18.050 m² (een stuk kleiner dan de place de la Concorde in Parijs!). Het merendeel van de appellations is onderverdeeld in verschillende domeinen (tot 50 verschillende) die in het bezit zijn van meerdere eigenaren. Zonder te overdrijven kun je dan ook zeggen dat de Côte-d'Or duizenden verschillende wijnen produceert! Wellicht uit onzekerheid over de kwaliteit van de wijn bij het lezen van het etiket (tenzij je elke producent kent!) kiest een groepje consumenten liever voor de meer constante wijnen die volgens industriële en haast wetenschappelijke methoden worden gemaakt, zoals die uit Californië, Chili, Australië en zelfs uit Bordeaux! (zie 'Rode bourgogne of bordeaux').

De oorsprong van de wijngaarden

Het oudste bekende document over de wijnbouw in Bourgondië is een bedankbrief van de inwoners van Autun aan keizer Constantijn, geschreven in 312 n.Chr. In die tijd wordt er veel te veel wijn geproduceerd en heerst er al zware concurrentie (in het jaar 92 had keizer Domitianus al bevolen de helft van de Gallische wijngaarden te vernietigen).

In de middeleeuwen interesseren de monniken zich om meerdere redenen voor de wijnbouw. Behalve dat ze wijn nodig hebben voor de mis, zijn ze verplicht reizigers te ontvangen en willen ze belangrijke gasten het beste van het beste kunnen aanbieden. Deze gewoonte om gasten te onthalen op de beste wijnen wordt tot op heden voortgezet met de *vins d'honneur* (erewijnen).

Viticulteur of vigneron?

De *viticulteur* (wijnboer) bewerkt zijn wijngaard en brengt zijn oogst naar een coöperatie die de productie verzorgt en de wijn op de markt brengt. De *vigneron* (wijnproducent) bewerkt zijn wijngaard en maakt de wijn zelf.

Een wijndomein is een politiek instrument en tegelijkertijd een bron van inkomsten. Want kun je een betere ambassadeur bedenken dan het edele vocht? In de loop der eeuwen selecteren de monniken de druivensoorten en perfectioneren ze de wijnbouwtechnieken.

In Bourgondië drukten vier abdijen een belangrijk stempel op de wijncultuur: Cluny, die de wijnbouw ontwikkelde (waarschijnlijk om te kunnen voorzien in eigen behoefte), Cîteaux met het bekende clos-de-vougeot, Bèze met de grand cru chambertin-clos-de-bèze en de abdij van Saint-Vivant met de romanée-saint-vivant.

De kwaliteit

Filips de Stoute was een groot liefhebber van lekker eten en drinken. Vanaf zijn troonsbestijging wijdde hij zich met volle overgave aan de Bourgondische wijnen. Hij was de eerste ambassadeur voor de wijnen van de streek, waarbij hij gebruikmaakte van zijn bezittingen in Vlaanderen. Wanneer hij onderhandelingen of andere ontmoetingen had, ging Filips nooit van huis zonder een vracht wijn die hij aanbood tijdens de banketten. Als grootgrondbezitter zet hij zich hartstochtelijk in voor de verbetering van de kwaliteit van de wijn. Wijnbouwers die middelmatige wijnen produceerden met een hoog rendement (wat nu nog voorkomt) konden rekenen op zijn verzet. In 1395 verbiedt hij de teelt van de

druivensoort gamay ten gunste van de beroemde pinot noir. Vanaf die tijd worden de rode bourgognewijnen nog uitsluitend gemaakt van deze druivensoort. Filips de Stoute is dus erg innovatief, het is de eerste keer in Frankrijk dat een wijn van een specifiek gebied gemaakt moet worden van een bepaalde druivensoort. De voorloper van de *appellation d'origine contrôlée* is geboren.

De wijndruiven

- **Pinot noir:** geeft de grote rode wijnen van de Côte. Deze druivensoort gedijt uitstekend bij een gematigd klimaat en op hellingen met kalkgrond, zoals in Bourgondië, waar deze soort de beste wijnen levert, zeer smaakvol en met een grote finesse. De opbrengst is laag (50 hectoliter/ha) en de productie is vooral gericht op bewaarwijnen die, afhankelijk van de bodem en het jaar, tien tot twintig jaar moeten rijpen voordat ze volledig op dronk zijn.
- **Chardonnay:** bij uitstek de druivensoort voor de grote witte wijnen van Bourgondië. Deze druif gedijt het beste op kalkrijke, mergelhoudende grond. De chardonnaywijnen schitteren door hun finesse, balans en verbazingwekkende aromatische rijkdom. Proef maar eens een meursault, je ruikt de onmiskenbare geur van verse boter!
- **Gamay:** wordt gebruikt voor rode wijnen die typerend zijn voor de granietbodem in de Beaujolais, maar deze druif is ook aanwezig in de wijngaarden op klei-kalkgrond van de Mâconnais, Chalonnais, Côte en Hautes-Côtes. Men maakt hiervan wijnen voor dagelijks gebruik, zoals de *grand ordinaire* of, indien gemengd met pinot noir, de *passetoutgrain*. De druif zou oorspronkelijk uit de Côte-d'Or komen en zijn naam hebben ontleend aan een dorp waar momenteel alleen nog maar pinot wordt verbouwd!
- **Aligoté:** een inheemse witte druif die uitsluitend wordt gebruikt voor de productie van *bourgogne aligoté*. Dit is een frisse, fruitige wijn die normaal gesproken jong gedronken wordt. Er zijn enkele buitengewone aligotés die wel kunnen rijpen en dan zeer fijne wijnen geven.

De wijnstreken

De Chablisien en de Auxerrois

De wijngaarden van Chablis bevinden zich aan de noordelijke grens van Bourgondië en leveren een wereldberoemde wijn. De locatie en de richting van de hellingen bepalen het karakter van een keur aan witte kwaliteitswijnen. Op de vlakke groeien de druiven waarmee de *petit chablis* wordt gemaakt, de *chablis* is afkomstig van de zonnige hellingen en de *chablis premier cru* en de *chablis grand cru* komen van de beste gronden.

De wijngaarden in de Auxerrois voorzagen van oudsher de hoofdstad van rode wijn en rosé dankzij de transportmogelijkheden over de rivieren de Yonne en de Seine. De bekendste komen uit Irancy, Coulanges-la-Vineuse, Chitry en Saint-Bris, waar uitstekende witte wijnen worden gemaakt van de druivensoort sauvignon blanc.

De Côte de Nuits

De geweldige wijngaarden van de Côte de Nuits beginnen al vanaf Chenôve, ten zuiden van Dijon, en strekken zich over 20 km uit tot aan het dorp Nuits-Saint-Georges. In dit langgerekte stuk land langs de N74 met een breedte van 400 tot 1800 m, bevinden zich appellations met de mythische namen van dorpen als Fixin, Gevrey-Chambertin, Morey-Saint-Denis, Chambolle-Musigny, Vougeot, Vosne-Romanée en Nuits-Saint-Georges.

- **Romanée-conti:** Deze wijngaard behoorde in het verleden toe aan Madame de Pompadour en de prinsen van Conti (waarvan er een zijn naam toevoegde aan de naam van

het domein). De wijngaarden die Lodewijk XIV zo dierbaar waren, worden nu geëxploiteerd door *La Romanée-Conti*, eigenaar van onder meer de grand cru van La Tâche en enkele percelen in Richebourg, La Romanée-Saint-Vivant en andere grand cru's.

Boven aan de lijst

De wijngaard van Romanée-Conti (1,8 ha) produceert slechts 6000 flessen per jaar. Elke fles wordt verkocht in een kist met elf andere grands cru's van het domein. Toch is dit het meest gerenommeerde wijndomein ter wereld en de wijn die er vandaan komt is legendarisch. In de film *Schindler's List* bestelt Schindler tijdens een maaltijd met nazi-officieren in een groot restaurant een romanée-conti uit 1937!

Wat geeft deze wijn zijn unieke karakter? Naast de uitzonderlijke bodemgesteldheid, spelen uiteraard ook de hoge leeftijd van de wijnstokken (gemiddeld veertig jaar), de strikte snoeiwijze, de rigoureuze selectie van niet alleen planten, jonge wijntakken en druiven, maar ook van personeel, de biologische werkwijze (op sommige percelen wordt zelfs weer met paarden gewerkt), een verlengde maceratie, het exclusieve gebruik van vaten van nieuw eiken die zorgvuldig worden uitgekozen en drie jaar worden gedroogd, de traditionele rijpingsmethoden en de kennis van de keldermeester een grote rol!

- **Clos de Vougeot:** de huidige omgeving van de beroemdste clos van de Côte de Nuits bestaat al vanaf de 13de eeuw (50 ha). De wijngaard werd opgericht door de monniken van de abdij van Cîteaux en is momenteel in het bezit van bijna 70 eigenaren. Er komen donkere, krachtige en volle wijnen vandaan, waarvan de smaak en kwaliteit nogal wisselt per wijnmaker.

De Côte de Beaune

Dit gebied strekt zich uit van Ladoix-Serrigny (ten zuiden van Nuits-Saint-Georges) tot Maranges, de laatste van de appellations-villages. Naast enkele zeer grote rode wijnen als de aloxe-corton en de pommard, vind je hier de beste witte wijnen ter wereld: charlemagne, meursault, chassagne-montrachet en puligny-montrachet.

De Hautes-Côtes de Nuits en Hautes-Côtes de Beaune

Ten westen van de Côte vormen de heuvels van de Hautes-Côtes een versnipperd landschap. Doordat de wijngaarden wat hoger liggen en de temperaturen er dus lager zijn, zijn de wijnen hier wat lichter en zijn ze (op enkele uitzonderingen na) wat sneller op dronk. Hiervind je bijzonder elegante chardonnays en bourgognes aligotés.

De Côte Chalonnaise

De minder bekende wijnen van de Côte Chalonnaise zijn echter uitstekend en vooral beter betaalbaar! De rode wijnen van de appellations bouzeron, rully, mercurey en givry hebben al menige reiziger blij gemaakt!

De Mâconnais

De Mâconnais begint in Tournus en eindigt in Mâcon. Het is de streek van veeteelt, wijnbouw, Cluny en de Roche de Solutré. De meest geteelde druif is hier de chardonnay die het goed doet op de kalkgrond en de klei-kalkbodem van de glooiende, groene heuvels. De uitstekende wijnen pouilly-fuissé, pouilly-vinzelles, pouilly-loché en saint-véran hebben een mooie goudgele kleur, zijn bloemig en fruitig en komen het best tot hun recht als je ze een tijdje weet te bewaren.

rechtlijnigheid. Je kunt er escargots met lagoustines (in tempura) proeven, of genieten van de subtiele kruiding en zachtheid van een Pernand wijn. Voor de schikking van de zaal haalde de chef zijn ideeën soms echt ver. In het veranderende interieur ligt het accent op licht, verrassing en het visuele aspect... Een adresje om te vereren, van een sterrenchef die de dag van vandaag zowel in Frankrijk als in Azië voortdurend nieuwe restaurants en bistro's uit de grond stampt.

SAVIGNY-LÈS-BEAUNE

KAART CÔTE D'OR, C4

POSTCODE 21420 | 1450 INWONERS

Een mooi dorp omgeven door wijngaarden en velden, de stenen muren rond de huizen zijn als krijtstrepen in het landschap. Savigny is aantrekkelijk gelegen in een vallei met rotshellingen en bekend vanwege het 14de-eeuwse kasteel, een monument van grote historische waarde. Het werd verwoest, maar in de 17de eeuw weer gerestaureerd. Tegenwoordig is het behalve een wijnkasteel ook een museum. Een bezoekje waard, net als de andere bezienswaardigheden van het dorp, waaronder de vele inscripties op de muren. De *cousinerie de Savigny* is een gezelligheidsvereniging die tevens garant staat voor de promotie van de wijnen van de stad. Hun saamhorigheid is befaamd.

'Santé!' en Sancti

'De wijnen van Savigny-lès-Beaune zijn voedzame, theologische en gezonde wijnen', lees je in de rue Leclerc. Voedzaam? Met mate. Theologisch? Savigny vormt geen uitzondering op de regel: de bisschop van Autun, de abdij van Cîteaux, de karmelieten van Beaune en de monniken van Maizières zijn hier allemaal eigenaar geweest van wijngaarden. Maar gezond? We zijn vergeten dat wijn een paramedische kracht heeft: uitwendig gebruik, maceratie van planten, antisepticum...

NUTTIG ADRES

i Bureau voor Toerisme: 4, place Fournier ☎ 03 80 21 63 70 • beaune-tourisme.fr. Geopend 1 juni-30 sept. di.-za. Buiten het seizoen inlichtingen bij het Bureau voor Toerisme van Beaune en omgeving: *antenne de Beaune* ☎ 03 80 26 21 30. Ticketverkoop voor toeristische activiteiten (erfgoed, wijnkelders, vrije tijdsbestedingen) en lastminuteboekingen voor hotels. Rondleidingen en ontdekkingsparcours Si Savigny m'était compté (€2).

SLAPEN EN ETEN

DOORSNEEPRIJS

L'Ouvrée: route de Bouilland ☎ 03 80 21 51 52 • hotelouvree@wanadoo.fr. Gesloten febr.-12 maart. Tweepersoonskamers € 60-64. Doordeeweeks lunchformule € 20; andere menu's € 23-39. Internet, wifi. Een typisch, landelijk hotel aan de rand van de vallei van Fontaine-Froide, in een groene omgeving. Het is een klassiek adres in de omgeving van Beaune waar je ten volle kunt genieten van de natuur, in het mooie park met veel bomen of op het terras onder de lindebomen. De opgeknapt kamers zijn niet hypermodern, maar wel redelijk geprijsd. In het restaurant is een ruime keuze aan menu's, met onder meer een stoofpot van ossenhaas of een stoofschotel van runderwang. Je wordt hier uitstekend ontvangen.

HEEL LUXUEUS

Le Hameau de Barboron: in het gehucht Barboron, 3 km van het stadje (goed aangegeven) ☎ 03 80 21 58 35 • lehameaudebarboron@wanadoo.fr • hameau-barboron.com ♿ Tweepersoonskamers € 110-200. Hotelgasten kunnen na reservering 's avonds een menu krijgen: € 38-59. Een afgelegen

hotel in een park van 350 ha waar tussen sept.-maart wordt gejaagd op wilde zwijnen (in de zomer komen de overlevenden je soms begroeten bij de ingang). Het gehucht is bijzonder fraai gerestaureerd en in de 16de-eeuwse gebouwen bevinden zich een 12-tal mooie kamers met degelijk comfort waarover goed nagedacht werd. De prijzen laten je wel even met je ogen knippen, maar de geest van gastenkamers duidt op echt professionalisme. Ideaal om te ontspannen met je geliefde, ver weg van alles.

WAT IS ER TE ZIEN?

🕯️ **Église Saint-Cassien:** in deze kerk met een 12de-eeuwse, achthoekige spits bevindt zich een prachtig 15de-eeuws fresco met engelen en heiligen die de instrumenten van de lijdensweg vasthouden. Het wordt toegeschreven aan de school van Van der Weyden.

🕯️ Werp in het voorbijgaan een blik op de mooie wasplaatsen en een heel oude gemeenschappelijke oven in de **rue Eulalie-Fion**. Kijk even omhoog en probeer de talloze spreekwoorden, inscripties en gezegden te ontcijferen die op de voorgevels van de huizen zijn gegraveerd: 'Je moet je aas niet verkwisten aan een grondel, als je een karper denkt te kunnen vangen.'

🕯️ 🗺️ 📍 **Kasteel:** ☎️ 03 80 21 55 03 • chateau-savigny.com 🚰 (park). Dag. geopend 15 april-eind okt. 9.00-18.30 u; de rest van het jaar 9.00-12.00 u en 14.00-17.30 u. Gesloten tijdens de eerste 2 weken van jan. Reken voor een bezoek circa 2 uur (kassa sluit 1½ uur voor sluitingstijd). Toegangsprijs: € 10; korting mogelijk; gratis voor kinderen tot 9 jaar. Dit kasteel werd oorspronkelijk in 1340 gebouwd en in de 17de eeuw voorzien van een groot aantal ramen. De huidige eigenaar, Michel Pont, heeft de oorspronkelijke bestemming van het wijnkasteel in ere hersteld (17 ha wijngaarden) en de 14de- en 17de-eeuwse kelders trekken een groot aantal bezoekers. Omdat hij helemaal gek is van motoren, heeft hij 250 stuks op de 2de etage tentoongesteld. Hij bezit in totaal zo'n 500 exemplaren, van de oudste modellen tot moderne racemotoren. De benedenverdieping en de 1ste verdieping zijn ingericht als ontvangstruimte, maar naast het kasteel wilde de eigenaar toch ook nog een modelbouwmuseum kwijt (2300 stuks). Verder staan in het omliggende park met jonge wijnaanplant bovendien 98 jachtvliegtuigen (echte!) verscholen. Een 4de collectie: 22 Abarth-modellen waarmee deze gelukkige man deelnam aan internationale wedstrijden! Tot slot is er nog een 5de verzameling met tractoren en andere voertuigen voor de wijnbouw. Daarbovenop nog een 6de, om terug te komen op de wijnbouwbestemming: het museum voor wijnbouwmaterieel met voorvaderlijke gereedschappen voor het maken van wijn. En zelfs een museum van brandweerwagens! Hier ben je wel een hele dag zoet.

🕯️ **Domaine Chandon de Briailles:** 1, rue Sœur-Goby ☎️ 03 80 21 52 31. Dag. geopend begin apr.-okt. 9.00-12.00 u en 14.30-19.00 u; nov.-15 febr. alleen 's middags geopend. Gratis toegang van het park. Proeverij op afspraak. Niet veel mensen kennen dit mooie landgoed met wijngaarden, dat al sinds 1834 de naam draagt van een oude familie van de Côte. Dit 18de-eeuwse domein zou een mooi decor vormen voor de komedies van de Franse toneelschrijver Marivaux. Aan de achterkant ligt, even van de weg af en verscholen achter een muur van gestapelde stenen, een Franse tuin met lanen van buxusbomen, die leiden naar een bizarre, schelpvormige grot.

BEAUNE

KAART CÔTE D'OR, C4

POSTCODE 21200 | 22.719 INWONERS

Beaune is een van die bekende toeristische plekken die je altijd kunt bezoeken, ongeacht het seizoen. In de lente, wanneer de wijngaarden weer groen worden, de eerste terrassen en de cabrio's van zoons uit families van stand verschijnen. In de zomer, wanneer het wemelt van de toeristen in de straten en het festival van barokopera een cultureel tintje geeft aan deze stad waar men over het algemeen meer van aardse zaken houdt. In de herfst,

omwille van de geur van gistende druiven. In de winter, wanneer de wijngaarden sluiemen en je van wijngaard naar kelder en van kelder naar restaurant kuiert om volop te genieten van de typisch Bourgondische *art de vivre*.

Beaune is een besloten stad met hoge muren en fraai bewerkte hekwerken aan weerszijden van stille straten. Je krijgt de indruk dat je er steeds in rondjes loopt, is dit omdat de stad omringd wordt door stadsmuren en bastions zoals een wijnavat door ijzeren banden?

We noemen het wijnavat natuurlijk niet voor niets: het heeft alles te maken met de mensen en de wijn van hier. Godzijdank, zeggen de echte Beaunois (bewoners van Beaune), die hier al generaties lang wonen en die zich liever tot Hem richten en tot zijn heiligen ... De moderniteit is opgerukt: rondom de stad in de vorm van beton en cement, maar ook de wijnmakers moesten er aan geloven en gingen overstag voor kuipen in nieuwe verschijningsvormen. Al moeten ze met hun tijd meegaan, ze houden hier nog steeds veel van hout. Het liefst zouden ze hun mobiele telefoons, waarmee ze contact onderhouden met de internationale beurzen, beplakken met eikenfineer. Hout stelt gerust: in de kledingzaken waar de bekende merken te koop zijn, bij de mensen thuis en op kantoor, van de vloer tot aan het plafond en tegen de muren, waar de portretten van voorname voorouders hangen. De grote handelshuizen zijn naar deze illustere personen vernoemd, en die namen klinken toch veel beter dan die van nieuwe 'opkopers' uit Amerika, Japan, Nederland en zelfs Frankrijk, die behalve met kapitaal ook met managementadviezen strooien.

Lange tijd hield Beaune haar slaapkamer- en wijnproductiegeheimen binnenshuis, maar de stad heeft zich in een rap tempo opengesteld voor de buitenwereld. Het is echt de wijnhoofdstad van Bourgondië geworden, op het kruispunt van het moderne Europese spoor- en autowegennet. Bij de afslag van de autosnelweg zijn de hotelketens als paddenstoelen uit de grond geschoten, maar de oude binnenstad heeft zijn charme weten te behouden, met als troef de Hospices, die nog steeds een van de meest bezochte historische monumenten van Frankrijk zijn.

EEN BEETJE GESCHIEDENIS

Van de lekenbroeders die de druiven plukten in de wijngaarden van Cîteaux tot de arbeiders die de wijn produceren voor de Hospices: wijn vormt nog steeds de beste rode draad in de geschiedenis van Beaune. Je hoeft niet helemaal terug naar de Aeduers om iets over Beaune te weten te komen. Hoewel we de uitvinding van het wijnavat wel aan hen te danken hebben; ter vervanging van de goede, oude amfora. Ook het opkomende christendom past zich aan de plaatselijke leefwijze aan: zodra Maria met kind op het stadswapen verschijnt, heeft de kleine een druiventros in zijn knuistje...

Bacchus? Nee, Belenos!

De naam Beaune heeft overigens niets te maken met Bacchus, maar komt van Belen of Belenos, een geliefde god van de Galliërs sinds Asterix! In 52 v.Chr., een noodlottig jaar voor een zekere Vercingetorix, bezetten de Romeinen dit gebied en wordt de cultus van Belen vervangen door die van Apollo. Hun versterkingen verrijzen op de kruising van twee grote wegen.

In de middeleeuwen was de wijnhandel grotendeels in handen van de rijke lakenfabrikanten. Zij waren veelvuldig onderweg en mede door hun toedoen is Beaune zo welvarend geworden. Voordat de keuze van de hertogen op Dijon viel, was Beaune de politieke en gerechtelijke hoofdstad van het hertogdom van Bourgondië. Begin 17de eeuw profiteerden de religieuze ordes optimaal van de goede burgerzielen en de opbrengsten van de wijn-

gaarden en bezaten ze meer dan de helft van het bewoonbare gedeelte van de stad. Hierdoor ontstond een typische bouwstijl die her en der nog steeds zichtbaar is, ondanks de opeenvolgende ontmantelingen.

Na het verlies van de strategische machtspositie van Beaune in de 18de eeuw, worden de terrassen van de bastions en de grachten omgetoverd tot tuinen. De kelders van de vestingwerken raakten overbodig voor militaire doeleinden, en worden in gebruik genomen door de nieuwe heersende klasse van handelaren. Ten tijde van de Revolutie nemen zij ook de landgoederen over, als de religieuze ordes niet langer bezittingen mogen hebben. In deze context zei Raymond Dumay: 'Beaune is de enige stad ter wereld die omgeven wordt door een wal van flessen'.

NUTTIGE ADRESSEN EN INFORMATIE

i Bureau voor Toerisme van Beaune en omgeving (plattegrond B2): bij de porte Marie-de-Bourgogne – 6, boulevard Perpreuil ☎ 03 80 26 21 30 • beaune-tourisme.fr. Het hele jaar dag. geopend 9.00-19.00 u (zo. en feestdagen 18.00 u). De antenne de Beaune biedt verschillende diensten aan, waaronder kaartverkoop voor toeristische activiteiten (erfgoed, wijnkelders, ontspanning). Je kunt er ook terecht voor lastminute-reserveringen van hotels. Verschillende rondleidingen: De Ville en cave, Beaune gourmand, bezoeken met audiogids en fietstochten waarop je de wijngaard kunt doorkruisen samen met een begeleider.

🚲 Fietsverhuur Bourgogne Randonnées (plattegrond C2): 7, avenue du 8 Septembre ☎ 03 80 22 06 03. Geopend ma.-za. 9.00-12.00 u en 13.30-19.00 u; op zo. 10.00-12.00 u en 14.00-19.00 u. Verhuur en brochures met toeristische routes. Reken op € 5 per uur, € 17 per dag. Er worden ook excursies georganiseerd (bezoek aan een wijnkelder, wijnproeverij, maaltijd bij wijnboeren en zo voort) tegen gunstige prijzen. Bekwame en (erg) vriendelijke ontvangst.

🚲 Verhuur van fietsen Beaune Vélo Tour: 4, impasse du Pigeou ☎ 06 23 31 15 93 • guydelapau@sfr.fr. Verhuur van (elektrische) fietsen.

■ Markt: in de markthallen. Etenswaaren op wo.ochtend en een grote markt op za.ochtend.

SLAPEN

Wie met een klein budget reist, moet weten dat Beaune echt geen goedkope stad is. De toeloop is zelfs zo groot dat je nauwelijks een korting kunt bekomen, vooral in de zomer.

CAMPING

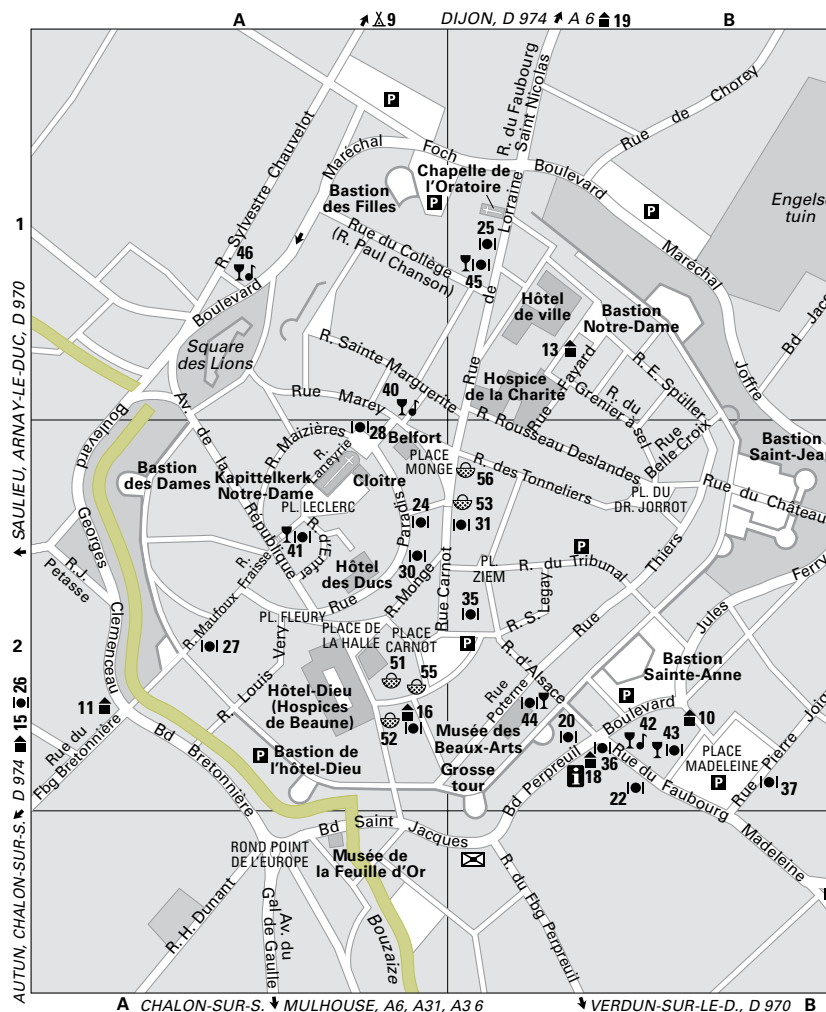
A CAMPING MUNICIPAL LES CENT VIGNES (BUITEN PLATTEGROND, VIA A1, 9): 10, rue Auguste Dubois – 200 m van de N74 of 1 km van de A6, afslag 24 ☎ 03 80 22 03 91

• campinglescentvignes@mairie-beaune.fr • visionbourgogne.com/accommodation/camping-les-cent-vignes 🚻 Geopend 15 maart-31 okt. Staanplaats hoogseizoen € 15,30. Wifi. Kleine camping met 116 staanplaatsen in een rustige wijk. De schaduwrijke staanplaatsen worden door heggen van elkaar gescheiden. De goedkoopste manier van overnachten in Beaune. Ter plaatse: multisportterrein (tennis, voetbal, basketbal), petanquebaan, ping-pong, spelletjes voor kinderen; restaurant.

DOORSNEEPRIJS

🏠 HÔTEL ROUSSEAU (PLATTEGROND B2, 10): 11, place Madeleine ☎ 03 80 22 13 59

• hotelrousseau@orange.fr • hotelrousseau.free.fr. Tweepersoonskamers € 45-60. Ontbijt inbegrepen, maar verwacht er niet teveel van. Een familiehotel in ouderwetse stijl, gedreven door een oude dame die vriendelijk glimlacht en altijd in de weer is. Waakt als een lieve grootmoeder over haar gasten en sluit de luiken als je wat later op de avond naar je kamer komt. Verder zijn de 12 kamers eenvoudig, met of zonder badkamer (maar altijd met wc), en recent opgefrist met behulp van gebloemde dessins. Het beddengoed is wat versle-

ten, maar je bent hier in het goedkoopste hotel van de stad. Op mooie dagen kun je ontbijten in de tuin. Geen klein charmeadres dus, maar het acceptabele comfort, de lage prijzen en de gezinskamers maken er een perfect hotel voor een overnachting van.

🏠 **HÔTEL DE FRANCE (PLATTEGROND C2, 12):** 35, avenue du 8 Septembre—tegenover het station
☎ 03 80 24 10 34 • hoteldefrance.beaune@wanadoo.fr • hoteldefrance-beaune.com. Het restaurant is op za.-en zo. middag en op ma. gesloten; buiten het seizoen ook op zo. avond. Tweepersoonskamers met badkamer en tv € 72. Gezinskamers (4 pers) € 95. Doordeeweeks menu's € 9,90; andere menu's € 13,90-18 en 's avonds € 23-34.. Privéparkeer garage (tegen betaling). Internet, wifi. Recht tegenover het station, in 10 minuutjes sta je te voet in het stadscentrum. Een hotel dat voortdurend in verande-

- Nuttige adressen**
 - Bureau voor Toerisme
 - Postkantoor
 - Treinstation
- Slapen**
 - 9 Camping municipal Les Cent Vignes
 - 10 Hôtel Rousseau
 - 11 Hôtel de la Poste
 - 12 Hôtel de France
 - 13 Gastenkamers bij Danièle Duthy
 - 14 Hôtel Grillon
 - 15 La Closerie
 - 16 Hôtel Central
 - 17 Hôtel La Villa Fleurie
 - 18 Maison d'Hôtes le 5
 - 19 Hôtel Le Home
- Eten**
 - 20 Le Caveau des Arches
 - 22 Le Comptoir des Tontons
 - 24 Le P'tit Paradis
 - 25 La Ciboulette
 - 26 Le Bénaton
 - 27 L'oiseau des Vignes
 - 28 Le Goret
 - 30 Le Bistrot Bourguignon
 - 31 L'Incontournable
 - 33 L'Ecusson
 - 35 Restaurant F&B
 - 36 Restaurant Piqu'boeuf
 - 37 L'Auberge Bourguignonne
- lets drinken, een hapje eten en uitgaan**
 - 40 Pickwick's
 - 41 Les Vins de Maurice
 - 42 Le Bout du Monde
 - 43 Le Bistro des Cocottes
 - 44 La Part des Anges
 - 45 Les Mille et Une Vignes
 - 46 Le Square
- Lekkere producten kopen**
 - 51 Athénæum de la Vigne et du Vin
 - 52 Wijnmarkt
 - 53 Charcuterie Bourgeon
 - 55 Le Palais des Gourmets
 - 56 Passion Millot
 - 57 Boulangerie Bruno Liégeon

BEAUNE

ring is. Dit dynamisme is welkom in deze buurt die eigenlijk niet zo vrolijk is. Onberispelijke, kalme kamers met veel charme en comfort (airconditioning). Vanuit sommige kamers heb je zelfs uitzicht op het leuke binnenterras. Tegen deze prijs kun je moeilijk iets anders vinden. Toffe formules en bediening in het restaurant. Je hebt er altijd keuze en de kwaliteit wordt gegarandeerd. 's Middags brasseriekeuken (salades, hapjes, cheeseburger met epoisseskaas) en 's avonds een uitgebreidere kaart. Terras.

LUXUEUS TOT HEEL LUXUEUS

GASTENKAMERS BIJ DANIELÈ DUTHY "BEAUNE NUIT" (PLATTEGROND B1, 13): 5, rue Jean Belin 03 80 24 00 13 of 06 64 66 06 51 dduthy@wanadoo.fr beaunenuit.com. Tweepersoonska-

de eieren natuurlijk, met witte saus of, op zijn Bourgondisch, in rodewijnsaus. En hartige taarten, kreeften, quenelles en nog veel meer.

SLAPEN EN ETEN

CAMPING

  LE LAC DE PANTHIER: *chemin du Lac 1, aan de D977b* 📞 03 80 49 21 94 • info@lac-de-panthier.com • lac-de-panthier.com ♿ *Geopend half april-half okt. Staanplaats in het hoogseizoen € 28 voor 2 personen met tent en auto, elektriciteit inbegrepen; verhuur van stacaravans en vakantiehuusjes voor 4 personen.* Camping met veel comfort (4 sterren met zwembad, restaurant, winkeltje enzovoort), rustig en schaduwrijk tussen het bos en een klein riviertje en vlakbij een meer. De meest geliefde plekken, maar ook de minst beschutte, liggen tegenover het meer.

DOORSNEEPRIJS TOT LUXUEUS

 HOSTELLERIE DU CHÂTEAU: *links van het kasteel, in het dorp* 📞 03 80 49 22 00 • contact@hostellerie-de-chateauf.com • hostellerie-de-chateauf.com. *Hotel gesloten op di.-wo. (behalve in juli-aug.); verder dec.-half febr. Tweepersoonskamers € 60-80. Wifi.* Dit zeer comfortabele hotel ligt in het historische hart van dit kleine middeleeuwse dorp. Rustige en prettige pleisterplaats met kamers van verschillende grootte, die de nieuwe eigenaar heeft opgeknapt. Sommige kamers hebben uitzicht over het kasteel. Verzorgt ook maaltijden.

 GASTENKAMERS BIJ ANNIE BAGATELLE: *rue des Moutons - midden in het dorp* 📞 03 80 49 21 00 • jean-michel.bagatelle@wanadoo.fr • chezbagatelle.fr. *Gesloten tijdens de voorjaarsvakantie (zone B). Tweepersoonskamers € 60-70; kamers 3-4 personen € 75-85.* Deze oude schaapskooi met binnenplaats is bereikbaar via een straatje. Er zijn 4 charmante kamers. De gele kamer is verfraaid met een mooie open haard, de grotere kamers hebben een bed op de tussenverdieping (ideaal voor gezinnen). Bij het ontbijt zelfgemaakte taart, honing en jam.

 L'AUBERGE DU MARRONNIER: *place du Marché* 📞 03 80 49 21 91 ♿ *In het laagseizoen is het restaurant doordeweeks 's avonds gesloten; verder dec.-jan. Doordeweeks lunchformule € 14,50; menu's € 16-30.* Plattelandsherberg met, als het weer het toelaat, een leuk terras op het dorpsplein. Onvermijdelijk een beetje toeristisch, maar de bediening is vriendelijk en de keuken is strikt orthodox Bourgondisch met een zekere dynamiek. Behoorlijke dagschotels voor een snelle lunch; vlees van charolais voor een uitgebreidere maaltijd, en vleeswaren, goed brood en ambachtelijk bier voor een opbeurend tussendoortje. Of wat denk je van een fijne plak ham met peterselie tijdens borreltijd, overgoten met een glaasje witte wijn uit de streek? Louter mooie herinneringen. Toegegeven, de superhartelijke ontvangst draagt daar veel toe bij.

WAT IS ER TE ZIEN?

  Kasteel: 📞 03 80 49 21 89 • cr-bourgogne.fr/chateauf-en-auxois.fr. *Geopend di.-zo. 10.00-12.30 u en 14.00-17.45 u (half mei-half sept. 9.30-18.45 u). Gesloten op sommige feestdagen. Rondleidingen. Toegangsprijs: € 5; korting mogelijk; kinderen tot 17 jaar gratis. Kassa sluit 1 uur voor sluitingstijd. In de zomer worden er ook andere activiteiten georganiseerd (voor kinderen, concerten, voorstellingen, gedramatiseerd bezoek).* De belangrijkste bezienswaardigheid van Châteauf blijft dit middeleeuwse kasteel met vijf torens, dat in de 12de eeuw werd gebouwd door Jean de Chaudenay en later door Filips de Goede aan zijn trouwe raadsman Philippe Pot werd geschonken. Van laatstgenoemde is het graf op deze plek is gereconstrueerd. Uitstekend geconserveerd voorbeeld van de militaire architectuur van het 15de-eeuwse Bourgondië dat in 1993 diende als achtergrond voor de opnamen van *Jeanne d'Arc* van Rivette. Flaneer over de binnenplaats, tuur de horizon af vanaf de verdedigingsstoren, en bewonder daarna de schoorsteen in de wachterszaal en de kapel met mooie wandschilderingen.

EVENEMENT

- **Middeleeuwse markt:** het laatste weekend van juli, elk even jaar. Dompel je tijdens deze markt onder in de sfeer, de kleuren en de geuren van de middeleeuwen. De straten en pleinen ruiken naar specerijen, jam met honing en gebraden vlees. De broodoven wordt gestookt op hout en geeft goudgele bollen en taarten, terwijl hele runderen, varkens en schapen op het plein voor je neus worden gebraden.

IN DE OMGEVING VAN CHÂTEAUNEUF-EN-AUXOIS

🏰 **Kasteel van Commarin (21320):** ☎ 03 80 49 23 67 • commarin.com. Dag. geopend april-1 nov. 10.00-12.00 u en 14.00-18.00 u. De vertrekken zijn alleen met een gids te bezoeken (30 min); het park is het hele jaar vrij toegankelijk tussen 8.00-18.00 u. Toegangsprijs: circa € 6,50; korting mogelijk; € 2 voor het park alleen. In dit rustige dorp staat een van de mooiste kastelen uit de streek. Het is een prachtig evenwichtig geheel met twee grote hekken, lange lanen, waterpartijen, een mooi park en slotgrachten. Echt klasse! Het was altijd al een fraai slot, maar in de 18de eeuw komt het pas volledig tot zijn recht dankzij Marie-Judith de Vienne, die het met veel smaak inricht. Sindsdien is er niks meer veranderd: inrichting en meubilair zijn ongeschonden gebleven. Buitengewone heraldische wandtapijten uit de 16de eeuw met de wapens van Wenen. De bijzonderheid van dit kasteel komt van de familie De Vogüé die er al eeuwenlang eigenaar van is. Tijdens de Franse Revolutie was de voorvader zo geliefd dat hij dag en nacht werd beschermd door zijn boeren die gewapend waren met hooivorken en zeisen. Hij was trouwens een van de weinige edellieden uit de streek die de Revolutie overleefde. Tegenwoordig wordt het kasteel nog altijd beheerd en onderhouden door een Vogüé. Hij woont er met zijn gezin.

Het huis van de schrijver Henri Vincenot in Commarin is kenmerkend voor de streek (lees de rubriek 'Reisliteratuur' in het hoofdstuk 'Mens, maatschappij, natuur en cultuur').

POUILLY-EN-AUXOIS

KAART CÔTE D'OR, B3

POSTCODE 21320 | 1625 INWONERS

De meest interessante bezienswaardigheid van Pouilly zie je niet als je door het centrum van dit commerciële gehucht loopt, dat wordt aangedaan door vakantiegangers die even de autosnelweg hebben verlaten en door reizigers die hier via het canal de Bourgogne zijn aangekomen. Ondergronds ligt een indrukwekkende tunnel (al spreken ze hier over een gewelf) waar het canal de Bourgogne doorheen loopt, alvorens het weer tevoorschijn komt in de openlucht.

Tussen drie wateren

In Pouilly-en-Auxois ben je op het dak van de westerse wereld. Een ongelofelijke scheidingslijn van wateren, waar de 'Slakkenkoning' (de hoofdpersoon in het gelijknamige boek van de Bourgondische schrijver Vincenot) bij elke zonnwende ging pissen: 'drie druppels voor het Kanaal, drie druppels voor de Atlantische Oceaan en drie druppels voor de Middellandse Zee. Amen!'

NUTTIGE ADRESSEN

📍 **Bureau voor Toerisme:** in Le Colombier ☎ 03 80 90 74 24 • info@pouilly-auxois.com • pouilly-auxois.com. Geopend juli-aug. ma.-za.; apr.-juni en sept.-okt. gesloten op zo.-ma. en feestdagen. Gevestigd in een fraaie, oude duiventil (de folders staan in de nissen). Verhuur van mountainbikes.

📍 **Informatieaviljoen:** bij het kantoor van de havenmeester in de jachthaven ☎ 03 80 90 77 36. Dagelijks geopend juli-aug.; anders di.-za.

- **Maison de pays de l'Auxois-Sud:** langs de A6 bij de afslag van de péage, aan de rotonde, richting Créancey
 ☎ 03 80 90 75 86. Je vindt hier lekkere streekproducten.

SLAPEN EN ETEN

DOORSNEEPRIJS

📍 📞 **HÔTEL-RESTAURANT DE LA POSTE:** 2, rue du Docteur-Chauveau place de la Libération
 ☎ 03 80 90 86 44 • hoteldelapostepouilly@orange.fr • hoteldelapostepouilly.fr 🗿 Gesloten op zo.-ma.; 1 week in feb. en verder 2 weken eind nov. Naargelang het seizoen, tweepersoonskamers € 59-66. Doordeweeks lunchmenu € 14,50; andere menu's € 19-45. Wifi. Een ouderwetse herberg, midden in het dorp, altijd goed voor een rustieke maaltijd en dito kamer. Een ragout van slakken, een groot stuk rundvlees in Bourgondische saus of snoekballetjes, beter niet allebei in een maaltijd, anders zou je weleens onrustig kunnen slapen. Aan het verkeer zal het in ieder geval niet liggen, vraag anders een kamer aan de achterkant.

SLAPEN, ETEN OF IETS DRINKEN IN DE OMGEVING

📍 📞 **GASTENKAMERS BIJ MARTINE DENIS:** 21320 Bellenot-sous-Pouilly, 2 km ten noordwesten van Pouilly, via de D108 ☎ 03 80 90 71 82 • mrdenis@club-internet.fr • chambresdotesbellenot.com. Tweepersoonskamer € 58. Maaltijd € 20. Groot, rustig landgoed met uitzicht op de groene weilanden van Auxois. Een fijn verblijf, zowel vanwege de vriendelijke ontvangst, als de netheid en het comfort van de 3 eenvoudige kamers (al heeft eentje, 'les Boutons d'or', een open haard en een broodoven). Prima familiekeuken zonder poespas. Tv in de gezamenlijke ruimte.

📍 📞 **FERME DE LA RENTE D'ÉGUILLY:** 21320 Éguilly, circa 8 km van Pouilly-en-Auxois; verlaat het lagergelegen dorp en ga 2 km heuvelopwaarts ☎ 03 80 90 83 48. Gesloten 15 dec.-15 jan. In de winter is reserveren noodzakelijk. Tweepersoonskamers € 55-68; suite voor 4 personen € 120. Maaltijd € 20-25, drank inbegrepen. Geen bankkaarten. Huisdieren zijn niet toegestaan. Deze mooie boerderij is gebouwd met stenen uit de streek en ligt in een groene omgeving, ver van de bewoonde wereld. Fantastische, mooi ingerichte kamers. Overal bloemen en je smult samen met de gastheer en gastvrouw van de producten uit de moestuin en van de specialiteiten.

📍 **LE MÉDIÉVAL:** place de la Halle, 21320 Mont-Saint-Jean – 15 km ten westen van Pouilly via de D977bis en vervolgens de D117 ☎ 03 80 84 34 68 • joel.cribier@orange.fr. Gesloten op ma. en di. middag; verder dec.-jan. Reserveren aanbevolen. Doordeweeks lunchformule € 21,40; menu's € 40-50. Overvloedige maaltijden op basis van verse producten, vindingrijk en contrasterend, met zelfgebakken broodjes. Goede streekkeuken. Chantal adviseert je graag over een passende wijn. Het beschikt over een mooi terras.

📍 **CAFÉ ASSOCIATIF 'LE LÂ ITOU':** 21320 Mont-Saint-Jean ☎ 03 80 84 38 08
 • le-la-itou@orange.fr. Geopend wo. en vr. vanaf 18.00 u, zo. vanaf 15.00 u. Het gelach weerklinkt op de heuvel van Mont-Saint-Jean! In Lâ Itou worden humor, fantasie en originele recepten tot cultuur verheven, zoals terug te vinden is in de 'Chanvrette', een exclusief en geheim recept. Maar dat zorgt wellicht voor wat inspiratie! De vereniging 'La Cordée' schudt het dorp wakker met de gezelligheid in haar café. In het midden van de Auxois kun je meedoen aan het circus, de theatervoorstellingen of aan een debat! Er zijn ook avonden waarop verhalen verteld worden, met concerten, feesten, snuisterijenverkoop; een vol programma dus!

HEEL LUXUEUS

📍 📞 **CHÂTEAU DE SAINTE SABINE:** 21320 Sainte-Sabine, 12 km ten zuiden van Pouilly via de D981, vervolgens de D970 ☎ 03 80 49 22 01 • info@saintesabine.com • saintesabine.com. Gesloten jan.-half maart. Rest. gesloten di. middag en wo. Tweepersoonskamers € 120-200. Menu's € 27-71; maaltijd à la

carte circa € 55. Wifi. Het mooie kasteel domineert over de vallei en biedt een geweldig uitzicht over het bos, in de verte zie je de contouren van de middeleeuwse stad Châteauneuf. Het interieur is harmonieus en helemaal opgeknapt. Over de smaak kunnen we niet klagen: de kamers zijn modern, licht en heel comfortabel. Bovendien kijken ze uit op het groene platteland. Mooie badkamers met stenen vloer. Vanaf het restaurant en het terras heb je uitzicht op het park en de vijver. Je krijgt er maar niet genoeg van. Kortom, grote klasse. Het is eens iets anders! Dierenpark van 8 ha waar damherten en pauwen vrolijk rondhuppelen.

 CHÂTEAU LES ROCHES: rue de Glanot, 21320 Mont-Saint-Jean 03 80 84 32 71

● info@lesroches-burgundy.com ● lesroches-burgundy.com. Naargelang het uitzicht en de grootte, tweepersoonskamer € 111-179. Maaltijd € 32. Internet, wifi. Een mooi art-nouveaubouw in het hart van dit mooie middeleeuwse dorp. Charmante plek en een mooie achtergrond voor een amoureux weekend. De manier van inrichten kan een beetje op je zenuwen werken, want alles moet er perfect uitzien. Een beetje te perfect, naar onze smaak. Geen enkele fout in smaak, elk detail klopt. Dat geldt ook voor de ontvangst, misschien iets té professioneel, te weinig ontspannen. Maar dit alles verhindert niet dat de omgeving prachtig is en de prijzen gerechtvaardigd zijn.

WAT IS ER TE ZIEN EN TE DOEN?

 Centre d'interprétation Cap Canal: in de jachthaven, route de Saulieu 03 80 90 67 20 en 03 80 90 77 36 (jachthavenmeester) ● cap-canal.fr. Hier ontdek je de wereld van het canal de Bourgogne (19de eeuwse sleepboot, waterkrachtcentrale en dergelijke) in een museumruimte binnen een hedendaags gebouw. Je kunt hier een boottochtje maken over het kanaal en er is ook een lang, heel lang fietspad uitgezet. In de rubriek 'Het kanaal van Bourgondië' in het hoofdstuk 'Mens, maatschappij, natuur en cultuur' lees je meer over het kanaal.

 Tochtjes over het kanaal aan boord van de 'Billebaude': een boot op zonne-energie. Reserveren verplicht via 03 80 90 77 36. Neem, net als de schippers uit het begin van de 20ste eeuw, de tijd voor een oversteek van 3,3 km door de ondergrondse tunnel. Via deze tunnel overbrugt het kanaal de waterscheiding van het stroomgebied van de Rhône en dat van de Seine. Ook dagtochten, onderweg kun je iets eten in een restaurant aan het kanaal.

 Wandeltochten: 200 km aan uitgezette routes rond de meren van Cercey, Panthier, Grosbois, Chazilly en Le Tillot, bassins die rond Pouilly zijn aangelegd voor watertoevoer naar het canal de Bourgogne, tot groot geluk van de vissers. Bij het Bureau voor Toerisme kun je kaarten krijgen van wandeltochten (verschillende afstanden).

 Le sentier de la Madone (de weg van de Madonna): een route van 560 m op de hellingen van Pouilly is uitgezet. Begaanbaar voor iedereen, ook voor personen met een lichamelijke beperking. Voor blinden is het pad veilig gemarkeerd en er staan toelichtende bordjes in braille. Helemaal bovenop is een informatiepaneel over het landschap en er zijn picknicktafels geplaatst.

IN DE OMGEVING VAN POUILLY-EN-AUXOIS

 Kasteel van Éguilly (21320): circa 6 km ten noorden van Pouilly via de D970, volg daarna de borden 03 80 90 72 90 ● chateaudeguilly.com. Vraag informatie over de bezoekmogelijkheden. Fort uit de 12de eeuw dat in de 15de eeuw werd omgebouwd tot kasteel, en in de 17de en 18de eeuw verder werd aangepast. Het is een merkwaardig kasteel, omgeven door slotgrachten, met merkwaardige kasteelheren. De rondleiding mag je niet missen, als je beide beter wilt begrijpen (reken op 1¼ uur). Je gaat van de torens naar de wachterszaal, via de slaapkamers op de 1ste verdieping, de dakconstructie met hanenbalken en zelfs de keuken.